

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS
Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 KUOPIO
Puhelin 029 56 42500
Faksi 029 56 42501
Sähköposti ita-suomi.hao@oikeus.fi

LÄHETE

7810/20

26.10.2020

01277/20/4102

Pyhtään kunnanhallitus
Motellikuja 4
49220 SILTAKYLÄ

Vastaanottajaa kehoitetaan oheisen valituksen johdosta:

1. Antamaan lausuntonsa asiasta. Lausunnon tulee sisältää selostus asiasta, vastaus valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausuma esitetystä selvityksestä.

2. Toimittamaan **kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat ja muu tarvittava selvitys, joita ovat ainakin:**

- valtuuston hyväksymismerkinnällä varustettu värillinen kaavakartta kaavamerkintöineen ja määräyksineen
- kaavaselostus lopullisessa muodossaan
- osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- mahdolliset luonto- ja ympäristövaikutusselvitykset
- mahdolliset rakennushistoria-, kulttuuriympäristö- ja muinaisjäännösselvitykset
- mahdolliset melu- ja tärinä- sekä liikenneselvitykset
- kaikki muistutukset ja niihin annetut vastaukset
- kaikki kaavasta sen eri valmisteluvaiheissa annetut lausunnot
- alueella voimassa oleva hyväksymismerkinnöillä varustettu värillinen kaavakartta kaavamerkintöineen, kaavamääräyksineen ja kaavaselostuksineen
- asemakaavoissa hyväksymismerkinnöillä varustettu värillinen yleiskaavakartta kaavamerkintöineen, kaavamääräyksineen ja kaavaselostuksineen
- yleiskaavoissa ja ranta-asemakaavoissa mitoitustaulukko
- karttaselvitys valituksenalaisten alueiden sijainnista, maanomistajista, tilojen rekisterinumeroista sekä niihin kohdistuvista aluevarauksista
- maanomistajan toimesta laadituissa kaavoissa maanomistajan tai hänen edustajansa yhteystiedot
- valituksen kohdistuessa kaava-alueella olevien rakennusten kaavamerkintöihin ja kaavamääräyksiin rakennusten omistajien yhteystiedot
- sekä muun tarvittavan selvityksen.

3. **Laatimaan luettelon lausunnon liitteenä toimitetuista asiakirjoista,** jotta asianosainen saa myöhemmin vastinepyynnön yhteydessä tietoonsa lausunnonantajan hallinto-oikeuteen toimittaman oikeudenkäyntiaineiston.

Tarvittaessa lisätietoja asiasta antaa lähetteen allekirjoittanut henkilö.

Kaikki tämän lähetteen liitteet (**alkuperäisenä**) sekä edellä pyydyt asiakirjat on palautettava viimeistään 25.11.2020.

Sauli Hakkarainen
lainkäyttösihteeri

Sähköinen asiointipalvelu (muut kuin viranomaiset):
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Puhelujen hintatiedot:

029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

LIITTEET

asiakirjat (palautettava postitse)

012771 201 4102

"Jaana Yrjölä" <jaana.yrjola@hotmail.com> aika 03.06.2020 15.46.06

Vastaanottaja: "ita-suomi.hao@oikeus.fi" <ita-suomi.hao@oikeus.fi>
Kopio:
Aihe: Pyhtään kirkonkylän osayleiskaava

ITÄ-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

03.06.2020

Hei,

Liitteenä on valituksemme Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavasta.
Liitteet lähetämme myöhemmin.

SAAPUNUT

yt Jaana Yrjölä OYK 5.docx

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Minna Canthin katu 64
PL 1744
70101 Kuopio
ita-suomi.hao@oikeus.fi

ITÄ-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

03.06.2020

SAAPUNUT

Asia

Valitus koskien Pyhtään kunnanvaltuuston päätöstä hyväksyä 27.4.2020 Pyhtään Kirkonkylän osayleiskaava 14 §.

Vaatimus

Vaadimme edellä mainitun päätöksen kumoamista.

Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavaa pitää kumota, koska lentopaikan merkintää ei ole voimassa olevassa maakuntakaavassa.

Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavassa on täysin riittämättömät ympäristön vaikutusten arviointit koskien Valtatie 7 etelän puoleista kaavaa, joka käsittää laajan lentotoimintojen ja ilmailun alueen. Kaavaa ei voi myöntää ilman lisäselvittelyjä.

Alkutilanne

Alla olevassa tekstissä on kopio Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavan kaavaselostuksesta, jossa kerrotaan osa-alueittain arvio perusteluineen laajanlentotoiminnan/ilmailun vaikutuksesta. Alla olevassa on tarkasteltu ainoastaan vaikutuksia elinkeinoon ja työllisyyteen. Arvio koskee ilmeisesti ainoastaan Valtatie 7 etelän puoleista n 300 ha:n aluetta (kaavaselostus s. 48)

Selvityksestä käy kuitenkin ilmi, että on kyse erittäin laajasta suunnitelmasta.

Visiosuunnitelman mukainen rakennusoikeuskokonaisuus on noin 315 000 k-m², josta oletetaan toteutuvan keskimäärin 75 %). Investointipotentialin kokonaisarvon arvioidaan näin ollen karkeasti olevan noin 367,5 – 430,5 miljoonaa euroa. Välitön vaikutus on 12,5-14,5 miljoonaa euroa ja välillinen 12,5-14,5 miljoonaa euroa. Kiinteistöverotuotot arvioidaan olevan kokonaisuudessaan vuositasolla 3,3-4,0 miljoonaa euroa.

Taulukkotarkastelussa on osa-alueittain arvioitu yleiskaavamuutoksen vaikutuksia. Tarkastelussa on käytetty seuraavaa arviointiluokitusta:

- 0** ei vaikutusta nykytilanteeseen
- +** paranee vähäisesti nykytilanteesta
- ++** paranee nykytilanteesta
- +++** paranee merkittävästi nykytilanteesta
- huononee vähäisesti nykytilanteesta
- huononee nykytilanteesta
- huononee merkittävästi nykytilanteesta
- ()** suluissa oleva merkintä riippuu toteuttamisesta

Elinkeino ja työllisyys +++

Visiosuunnitelman mukainen rakennusoikeuskokonaisuus on noin 315 000 k-m², josta oletetaan toteutuvan keskimäärin 75 %. Rakennusoikeuksista oletetaan noin 60 % olevan hallitilarakentamista (rakennuskustannus n. 1200-1500 €/k-m²) ja noin 40 % toimitilarakentamista (rakennuskustannus n. 2200-2500 €/k-m²). Investointipotentialin kokonaisarvon arvioidaan näin ollen karkeasti olevan noin 367,5 – 430,5 miljoonaa euroa.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset kohdistuvat arviolta noin 10 vuoden ajalle. Rakentamisen aikaisten työllisyysvaikutusten potentiaali on kokonaisuudessaan suuruusluokaltaan 4400 – 5000 henkilötyövuotta, josta välitön vaikutus on 2200-2500 htv ja välillinen 2200-2500 htv. Verotulovaikutuksia kertyy efektiivisen veroasteen mukaan 25-29 miljoonaa euroa, josta välitön vaikutus on 12,5-14,5

miljoonaa euroa ja välillinen 12,5-14,5 miljoonaa euroa. Vaikutukset jakaantuvat koko rakentamisen ajalle laajemmin aluetalouteen riippuen työvoiman saannista sekä tuotteiden ja palveluiden hankinnoista.

Ansioverotulojen lisäksi vaikutuksia aiheutuu kiinteistöverotulojen ja yhteisöverotulojen muodossa. Tässä yhteydessä ei arvioida yhteisöverotuloja. Kiinteistöveron arvioinnin lähtökohtana on edellä arvioitu 367,5-430,5 miljoonaa euroa. Kiinteistöverotot arvioidaan olevan kokonaisuudessaan vuositasolla 3,3-4,0 miljoonaa euroa.

Valituksen perustelut

Maakuntakaava

Voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa ei ole lentopaikan tai lentoaseman merkintää. Kyseinen alue merkitty maakuntakaavassa maa- ja metsätalousalueeksi. Se on kaavassa valkoinen alue, mikä tarkoittaa sitä, että alueelle ei ole osoitettu maakunnallisesti merkittävää maankäyttöä/rakentamista.

MRL 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Pyhtään Kirkonkylän osayleiskaavan päivityksessä on laaja ilmaväylä/lentotoimintojen alue kaavakartassa (n. 300ha). Kaavakartassa alueet on merkitty merkinnöillä P, TP, LL-2,LL-1,LL, P-2.

MRL 35 §:n mukaan yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrättyllä alueella.

MRL 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään.

Viitaten edellä olevaan vaadimme, että hallinto-oikeus kumoaa Pyhtään kunnan valtuuston 27.4.202 tekemän päätöksen Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavasta, koska voimassa olevaa maakuntakaavaa ei ole käytetty ohjeena yleiskaavaa laadittaessa siltä alueelta, johon kaavassa on osoitettu laaja lentotoimintojen alue.

Pyhtään ”olemassa oleva” lentopaikka

Pyhtään kunnanhallitus päätti 26.2.2018 (§ 47) osa-yleiskaava-alueen laajennuksesta (n. 650 ha) kattamaan maa-alueita Strukan sululle asti sekä n. 90 ha:n ”olemassa olevan” lentopaikkakiinteistön . Suhteessa kaavaluonnokseen tavoitteisiin liittyvä muutos kohdistui Valtatie 7 eteläpuolelle sijoittuvalle lentopaikka-alueelle sekä sen yhteyteen ja läheisyyteen suunnitellulle laajemmalle työpaikka-, teknologia ja palvelukeskittymälle. Pyhtään”olemassa oleva” lentopaikka-alue ja sen länsipuolella oleva alue on nimetty teknologiapuisto Helsinki-East Aerodromeksi.

Kaavaselostuksessa käytetään virheellisesti termiä ”olemassa oleva lentopaikka”. Kyseisen termin käyttöä kaavaselostuksessa ei ole perusteita.

Pyhtään suunnitteilla olevalla lentopaikalle on rakennettu 1200 m:n pituinen asfaltoitu kiitotie ilman mitään lupaa osittain tärkeän Korkiaharjun pohjavesialueen päälle. Sorapintainen kiitotie oli lähes valmis 21.9.2017, jolloin Kotkan ympäristölautakunta myönsi lentopaikalle ympäristöluvan. Kiitotie asfaltoitiin kesällä 2018. Koska kiitotie on rakennettu ilman virallisia lupia ei myöskään ole tahoa, joka olisi valvonut rakentamista. Kiitotien pituutta jatketaan pohjoiseen, työt

ovat käynnissä. Ei ole tietoa, miten pohjavesi on suojattu rakennetun kiitotien osalta.

Lentopaikan mitkään luvat eivät ole lainvoimaisia toisin kuin kaavaselostuksessa väitetään virheellisesti.

Lentopaikalle myönnetty ympäristölupa ei ole lainvoimainen, valitusprosessi on kesken Korkeimmassa Hallinto-oikeudessa (jälj. KHO). Trafi (jälj. Traficom) myönsi lentopaikalle rakentamisluvan 2.10.2017 tilanteessa, jossa ympäristöluvan valitusaika ei ollut mennyt edes umpeen. Rakentamislupa ei ole lainvoimainen valituksen vuoksi, valitusprosessi on kesken KHO:ssa. Lentopaikan pitolupa ei ole lainvoimainen, valitusprosessi on kesken Helsingin hallinto-oikeudessa.

Lentopaikan kiinteistön alueelle on haettu useita rakennuslupia erilaisille kalustosuojille. Alueelle on myönnetty kahdelle maa- ja metsäkonehallille rakennusluvat maa- ja metsätalous käyttöön. Mikäli nämä rakennukset aiotaan rakentaa lentotoiminnan käyttöön, on tehtävä käyttöpaikka muutos, johon vaaditaan jokin suunnittelutarveratkaisu. Lisäksi Pyhtään kunnan valvontajaosto myönsi rakennusluvat kolmelle lentokoneiden kalustohallille 1.10.2018. Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi päätöksen 6.9.2019. Valitusprosessi on kesken KHO:ssa. Pyhtään kunnan valvontajaosto myönsi tilapäiset rakennusluvat kolmelle kalustosuojalle 30.4.2020. Näistä kaksi kalustosuojaa sijaitsee samoilla askelmerkeillä kuin 1.10.2018 myönnetyssä rakennusluvassa on esitetty. Asiasta on valitettu Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, käsittely on kesken.

Yksi kalustosuoja on rakennettu ja se on käytössä Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksestä huolimatta. MRL:n edellyttämää lopputarkastusta ei rakennukselle ole tehty.

Lentopaikka on rakennettu ilman lupia, mutta kaavaselostuksessa sekä kaavamerkinnöissä se kuvataan olemassa olevana lentopaikkana. Kiitotie on rakennettu maa- ja metsätalousmaalle tärkeälle pohjavesialueelle ilman mitään lupia. Maantien rakentaminen pohjavesialueelle edellyttää lisäsuojaustoimia rakentamiselle, koska pohjaveden pilaamiskielto on

ehdoton lain mukaan. Kiitotien rakentaminen vastaavalle alueelle edellyttää maantien rakentamisessa vaadittavia lisäsuojaustoimia. Koska ei ole vaadittu lupaa kiitotien rakentamiseen, ei ole ollut myöskään valvontaa. Ei ole tietoa, miten pohjavesi on suojattu ja miten hulevedet on ohjattu alueelta pois. Tämä ongelma olisi vältetty, mikäli Pyhtään kunta olisi vaatinut maankäytön ratkaisut tehtäväksi ennen kuin sallitaan alueelle mitään rakentamista.

Pyhtään osayleiskaavan päivityksessä ei ole riittävästi arvioitu vaikutuksia ympäristöön

Luontoselvitykset

Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavaa varten on tehty kaksi luontoselvitystä.

1. Pyhtään kirkon- seudun osayleiskaavan luontoselvitys 10.1.2019 .

Tässä luontoselvityksessä lentotoiminnan aluetta tai sen toimintojen aiheuttamaa vaikutusta ympäristöön ei juurikaan arvioitu.

Selvitysalueelle **ei ole laadittu erillistä linnustonselvitystä, vaan tiedot alueella esiintyvistä linnustosta perustuvat maastotöiden yhteydessä linnuston hyvin tuntevan kartoittajan tekemiin havaintoihin.** Viitataan tässä tehtyyn luontoselvitykseen.

2. Pyhtään lentopaikka: Vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin luontoarvoihin ja pohjaveteen 28.5.2017.

Lentopaikan ympäristölupaa varten tehtiin luontoselvitys FCG 18.5.2017

Selvityksen mukaan suunnittelualue on maa- ja metsätalousmaata, jolle on tehty päätehakkuu talvella 2016–2017.

Selvitys on alun perin tehty Pyhtään tuulivoimayleiskaavoitusta varten vuosina 2012-2014. Lentotoimintojen alue sijoittuu samalle alueelle kuin aiemmin suunnitellun Strukan tuulivoimapuiston suunnitelma.

Selostuksen mukaan aiempaan verrattuna suurin muutos oli se, että suunnittelualueelle oli tehty laaja päätehakkuu talvella 2016 -2017

Suunnittelualueen luonnonolosuhteiden nykytila tarkistettiin uudelleen yhdellä maastokäynnillä 24.4.2017. Maastokartoitus ajoitettiin aikaiseen aamuun (klo 5.00 alkaen) metsojen soitimia silmällä pitäen. Kartoitusta jatkettiin iltapäivään saakka. Kartoituksen aikana koko suunnittelualue kuljettiin kauttaaltaan läpi.

Selvityksen laatija katsoi, että laadittuja maastoselvityksiä voidaan pitää kattavina hankkeen luontovaikutusten arvioimisen kannalta.

Alueen luontoarvot eivät ole kasvaneet alkuperäisten selvitysten laatimisen jälkeen (< 5 vuotta), mikä voitiin todeta kevään 2017 maastotarkastelun perusteella.

Arvioitiin, että lentotoiminnan vaikutus lähiympäristöön on vähäinen. Ei tarvetta laatia erillistä LSL:n 65 §:n mukaista Natura-arviointia.

Huomiomme lentopaikan ympäristölupaa varten 28.5.2017 tehdystä luontoselvityksestä :

Luontoselvitys on pääsääntöisesti vanhentunut. Laajentunut ilmailun ja lentotoiminnan alue huomioiden kaavassa luontoselvityksen arvioimiseksi ei riitä yksi maastokäynti 24.4.2017. Olisi pitänyt tehdä useita maastokäyntejä eri vuodenaikoina. Kaavaa varten olisi pitänyt tehdä uusi luontoselvitys ja arvioida myös sitä, mitä vaikutuksia v. 2017 rakennettu kiitotie on aiheuttanut linnustolle kasvillisuudelle, hyönteisille, perhosille.

Olisi pitänyt arvioida miten suuret petolinnut ovat muuttaneet käyttäytymistään reviirillään olevan laajan avohakkuun vuoksi, yms. Asiassa tulee huomioida se, että luontoselvitystä ei alun perinkään ole tehty lentotoiminnan vaikutusten arvioimiseksi vaan tuulivoimaloita varten. Lisäksi erityisesti, koska alueen lähistöllä on useita Natura-alueita ja luonnonsuojelualueita 1-10 km säteellä katsomme, että lentotoiminnan vaikutuksia ympäristöön ei ole arvioitu riittävästi, koska Natura haitta-arvio selvitystä ei ole tehty.

Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavan päivityksessä ei ole riittävästi arvioitu laajan lentotoiminnan vaikutuksia alueelle ja sen ympäristöön luonnonsuojelun kannalta. Nyt osayleiskaavassa lentotoiminnan alue on laajentunut merkittävästi (92 ha --- n. 300 ha) ja alueelle on merkitty uusia toimintoja. Kaavakartassa on LL-2 merkintä, risteävä kiitotie. Alue on ensisijaisesti tarkoitettu dronetoiminnalle, miehittämättömien ilma-alusten ja maakulkuneuvojen testaukselle, näihin liittyvälle toimitilarakentamiselle sekä erilaisille ilmailuun ja ilmailuhistoriaan liittyville toiminnoille. LL-1 alueen ympäristölupahakemuksessa eikä ympäristöluvan määräyksissä ole mainintaa droneista eikä maakulkuneuvojen testauksesta, joiden merkitystä ei siis ole arvioitu ympäristöluvassa tai kaavaa varten tehdyssä luontoselvityksessä laajentuneen lentotoiminnan alueesta

Natura-alueet

Suunnitellun lentopaikan/laajan lentotoiminnan alueen eteläpuolelle 1-7 km etäisyydelle sijoittuu:

Santaniemenselkä-Tyyslahti (lintudirektiivialue) Natura-alue (FI0416007/SPA):

Ahvenkoskenlahden Natura-alue (FI0416005/SPA):

Kymijoen Natura- alueen (FI0401001/SAC) osa-alue:

Kymijoen Natura-alueen toinen osa-alue:

Lähin luonnonsuojelualue on v. 2015 perustettu **Strukan METSO -niminen luonnonsuojelualue**.

Alueen lähellä sijaitsee myös **Valkmusan luonnonsuojelupuisto** n 8 km etäisyydellä lentopaikasta. Kurjet yöpyvät Valkmusassa, kurkien yöpymislentoreittien selvitys on tekemättä.

Kymenlaakson rannikko on merkittävä valtakunnallinen arktisten lintujen päämuuttoreitti. Muuton aikana ilmassa voi olla kymmeniä tuhansia suurikokoisia lintuja. Kaavassa oleva lentotoiminnan alue on ongelmallinen myös petolintujen muuttoreittien suhteen.

Luontoselvityksen mukaan lähimmät tiedossa olevat merikotkan, haarahaukan ja kalasääskin pesät sijoittuisivat vain 1.5-3 km:n etäisyydelle. Nämä linnut ovat hyviä lentäjiä ja ne voivat kaarrella kaukanakin pesäpaikastaan. Muiden lentopaikan alueella ja sen ympäristössä pesivien lintujen pesintään ja poikasten kasvatukseen voidaan arvioida melulla ja mahdollisesti dronetoiminalla olevan haitallisia vaikutuksia, joita ei ole arvioitu riittävästi erityiset laajeneva toiminta huomioiden. Nousu- ja laskukierojen lisäksi lintujen reagoimaan meluun, häirintään ja törmäysvaaraan vaikuttaa se, mitä lentäjät tekevät alueella. Mikäli koulutusta on paljon, laskukierros lentojen määrä lisääntyy ja lintuihin kohdistuvat ongelmat lisääntyvät. Suunnitellun lentopaikan koulutuksen määrää ei hankkeen vetäjä ole pystynyt arvioimaan

Luontoselvityksen mukaan suurimmat törmäysriskit Pyhtään lentopaikalla kohdistuvat arvon mukaan teeriin, jotka todennäköisesti tulevat soidintamaan lentopaikkaa ympäröivillä hakkuualueilla vielä lähivuosina. Esimerkiksi Oulunsalon lentokentän reunalla on teerien soidinpaikka ja vuonna 2005 kentällä lennellyt teeriparvi törmäsi lähtövalmiina olleeseen koneeseen (Kaleva 2006). Pyhtään lentopaikkaa ympäröivien hakkuualueiden metsittyessä teerien soidin kuitenkin tulee todennäköisesti siirtymään muualle.

Havaintomme mukaan alueella elää teeriyhdyskunta. Kevään 2020 aikana on useita näköhavaintoja teerien soitimesta kiitotien etelä ja pohjoispäässä samanaikaisesti. Kummassakin parvessa on ollut yli 10

yksilöä. Kiitotie raivattiin keväällä 2017, joten teerillä on ollut aikaa muuttaa. Kolmessa vuodessa teerien soidin ei ole siirtynyt muualle. On arvioitava myös se, löytyykö teerille lähiympäristöstä muuta sopivaa paikkaa vai häviääkö teerikanta alueelta lentotoiminnan myötä.

Luontoselvityksessä ei ole lainkaan arvioitu dronetoiminnan ja muu kaavakartassa ja selityksessä esitettyjen toimintojen vaikutusta linnustoon ja muihin eläimiin. Kaavassa pitää arvioida uuden toiminnan aiheuttamat melu-, törmäys-, yms. muut vaikutukset lintuihin ja muihin eläimiin.

Ilmastonmuutos muuttaa lintujen muuttoaikoja. Keväällä muutto tapahtuu aikaisemmin ja syksyllä myöhemmin. Myös niiden reitit saattavat muuttua. Erityisesti keväisin, jos muutto aikaistuu levähdyspaikkojen niityt ja pellot eivät ehdi tuottaa linnuille tarpeeksi ruokaa, linnut kärsivät. Luonnonsuojelulain mukaan uhanalaisten lintujen levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai muuttaa heikentävästi. Tätä arviota ei myöskään ole tehty arvioitaessa lentotoiminnan vaikutuksia linnustoon.

Viitaten edellä olevaan, laajasta lentotoiminta-/dronetoimintahankkeesta, ampumaradan haittavaikutuksista (selostus jäljempänä) ja laajojen päätehakkuiden aiheuttamasta meluvaikutusten ja muiden haittavaikutusten lisääntymisestä alueella ja sen ympäristössä, tulee tehdä varsinainen Natura 2000-haitta-arvio LSL 65§:n mukaisesti.

Vattimeri-päätöksen (C-127/02) mukaan suunnitelmat tai hankkeet on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin, mikäli objektiivisten seikkojen perusteella ei ole poissuljettua, että ne vaikuttaisivat kyseiseen alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien ja hankkeiden kanssa. Natura-arvion kriteeri on EU-tuomioistuimen edellä mainitun Vattimeri-päätöksen linjan mukaisesti pienikin tieteellinen epäily. Vattimeri-ratkaisussa todetaan myös, että kun suunnitelmasta tai hankkeesta kyseisen alueen koskemattomuudelle aiheutuvien haitallisten vaikutusten puuttuminen on epävarmaa, toimivaltaisen viranomaisen on

kieltäytyttävä hyväksymästä sitä. Näin on silloin, kun ei ole olemassa mitään tieteelliseltä kannalta järkevää epäilyä tällaisten vaikutusten aiheutumatta jäämisestä. Tässä tapauksessa edellä mainittujen seikkojen arviointi ei ole mahdollista tehdä ilman LSL 65 §:n mukaisia vaikutusten arviointia.

Lintujen suojelutyön tärkeimpiä kansainvälisiä säädöksiä ja sopimuksia, joihin Suomi on sitoutunut:

Lintudirektiivi, Luontodirektiivi, Biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus (biodiversiteettisopimus), Yleissopimus muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemisesta (Bonnin sopimus), Alasopimus Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta (AEWA), Yhteisymmärryspöytäkirja petolintujen suojelusta (Raptors MOU), Vesilintujen elinympäristönä kansainvälisesti merkittäviä vesiperäisiä maita koskeva yleissopimus (Ramsarin kosteikkosopimus), Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskeva yleissopimus (HELCOM).

Ampumarata-alue

Kaavaselostuksessa kaava mahdollistaa ampumatoiminnan jatkumisen ampumaradalla, kaavamerkintä EA. Toiminnan ja kumisesta päätetään kuitenkin ympäristölupaprosessissa. Ampumaratatoiminta nykyisessä muodossaan haulikkoampumaratana ei aiheuta vaaraa lentotoiminnalle, eikä toisinpäin. Nykyisellään ampumarata aiheuttaa melua muutamille yksittäisille vaki- tuisille- ja loma-asukkaille. Kaavassa on osoitettu laaditun meluntorjuntatarkastelun (versio 1) mukaisesti 60 dB ja 65 dB melualueet. Mikäli meluntorjunta toteutetaan jomman kumman tarkastelun mukaisesti, ei ampumapaikan melusta aiheudu hait- taa vakituisille, eikä loma-asukkaille. Ampumatoiminnan salliminen ratkaistaan ympäristöluvalla

Osayleiskaavan kaavakartasta tai selostuksesta ei käy ilmi ampumaradan sijainti kiitotien lähestymis- ja nousupinnan suhteen. Ei ole määritelty urheiluammunnassa käytetyn haulikon haulien vaara-alueita. Puuttuu vaatimus laatia toimintaohje/menettelytavat turvalliseen toimintaan ampumatapahtumien ja lentotoiminnan aikana. Lentopaikan ympäristöluvassa on määritelty, milloin lentämistä voi harjoittaa lentopaikalla. Ampumaradanympäristölupaprosessi on meneillään ja hakemuksen mukaan ampumaradan toiminta-ajat ovat lähes samat kuin lentopaikalle myönnetty. Puuttuu myös selostus siitä, miten ampumarata ja vaara-alue tulee huomioida lentopaikan lähetyksikartassa ja paikallisissa toimintaohjeissa. Traficom edellyttää, että lentopaikan pitäjän ja ampumaradan ylläpitäjän tulee luoda menettelytavat, joiden mukaan toimitaan turvallisesti ampumatapahtumien ja lentotoiminnan aikana (liite). Asia on ilmeisesti huomioitu kaavassa?

Haulikkorata sijaitsee Korkiaharjun pohjavesialueella. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen raportin mukaan (ELY 25.6.2014) haulikkoradan ympäristöön on kertynyt 1.8 tn lyijyhauleja/vuosi. Haulien määrä maaperässä oli 18.12.2012 mennessä 72 tn. Alueella pintavesiojasta mitattu lyijypitoisuus on ollut 1,6 mg/l. Pohjavedessä on todettu viitteitä PAH-yhdisteistä, mutta ei lyijyä tai muita raskasmetalleja v 2014 tehtyjen tutkimusten mukaan. Lyijyä on yksi merkittävimmistä ampumaratojen haitta-aineista. Se aiheuttaa jo pieninä pitoisuuksina haittavaikutuksia eliöihin. Lyijy voi pintavesistä ja kasveista siirtyä eläimiin. Lyijy kertyy ravintoketjussa.

PAH-yhdisteiden ja typen oksidien reagoitessa keskenään syntyy nitro-PAH-yhdisteitä, jotka ovat erittäin karsinogeenisia.

Ampumaradan läheisyydessä on Santaniemenselkä-Tyyslahden luonnonsuojelualue, Metso-ohjelman suojelualue sekä Kymijoen Natura-alueet. Miten on arvioitu ampumaradan aiheuttaman melunmerkitystä näiden alueiden eläimistöille/linnustolle yhdessä lentotoiminnan aiheuttaman melun kanssa huomioiden vielä ympäristössä tehty laajat päätehakkuut, jolloin myös luonnolliset melusteet ovat kadonneet.

Haulikkolaji on yksi suurimmista melua aiheuttavista ampumalajeista. Vuoden 2016 jälkeen ampumaradan kiinteistön ympäristössä on tehty mittavia maankäytön muutostöitä, jotka ovat lisänneet melun määrää merkittävästi ampumaradan ympäristöön. Ampumaradan eteläpuolelle on tehty yli 100 hehtaarin päätehakkuut suunnitteilla olevan lentopaikan kiinteistölle. Kyseisellä kiinteistöllä tehtiin myös laaja-alainen kallioalueen louhinta. Lisäksi Strukan ja Korsnäsin suuntaan on tehty vuoden 2016 jälkeen laajoja hakkuita/päätehakkuita.

Melu

Melun aiheuttama haittaa ympäristölle arvioitaessa on arvioitava alueen kokonaismeluhaitta. Alueella melua aiheuttaa lentotoiminta, dronetoiminta, haulikkorata, E 18 moottoritie. Lisäksi alueen voimakkaat päätehakkuut lisäävät melun vaikutusta erityisesti E 18 moottoritieltä. Lentopaikan alueella on tehty laajoja kallioalueitten louhintaa ja kasvustoa on kuorittu kallion päältä, joka lisää kaikuvaikutusta ja melua. Dronetoiminnan meluvaikutusta ei ole arvioitu. Kaavaselostuksessa mainitaan, että P-2 alueelle varataan urheiluun ja virkistykseen liittyviä palvelukonsepteja, jotka voivat edellyttää suurta pinta-alavarausta. Onko suunnitteilla mahdollisesti moottoriurheilukeskusta tms., joka lisää melua entisestään?

Kaavassa lentotoiminnan alue on huomattavasti suurempaa kuin mitä aiemmin on ilmoitettu. Lentojen määrän lisääntyminen lisää melua.

Aiemmin suhteellisen hiljaiselle alueelle melun määrä tulee merkittävästi lisääntymään ja on jo lisääntynyt. Kaavaselostuksessa on arvioitu väärin, että melun lisääntymisellä ei olisi haitallisia vaikutuksia ympäristöönsä. Asumisviihtyvyyden vähenee, jopa siinä määrin, että joku voi olla pakotettu luopumaan kiinteistöstään. Useamman kiinteistövälittäjän toimesta on arvioitu, että lentopaikan lähistöllä kiinteistön arvot ovat laskeneet n. 25 % verrattuna valtakunnalliseen yleiseen kiinteistöjen arvojen alenemaan. Melun häiriökokemuksen lisäksi uuden lentopaikan /ilmailualueen rakentuminen aiheuttaa lähistöllä asuville konkreettista taloudellista

haittaa. Kaavaselostuksessa arviointi osuudessa tämä asia sivuutetaan. Melun vaikutuksista lintuihin ja eläimiin on kirjoitettu edellä.

Pohjavesi sekä vesi ja viemäröinti.(Isveo 23.4.1981)

Luontoselvityksessä on vanhentunutta tietoa Korkiaharjun pohjavesitilanteesta ja virtaamista. Kuitenkin huomioiden suunnitelma erittäin laajasta lentotoimintojen alueesta tärkeän pohjavesi alueen suojaaminen ei ole riittävällä tavalla arvioitu. Alueella on tehty voimakkaita räjäytystöitä kallioalueitten tasaamiseksi ja on vahvoja epäilyjä, että veden virtaamat rapakivialueella ovat muuttuneet. Pohjaveden tilanne/arviointi alueella vaatii lisäselvitystä. Edellä olevaan viitaten, kiitotie on rakennettu ilman virallisia lupia, asfaltoitu. Miten pohjavesi on suojattu? Hulevesiselvitys? Selvitykset puuttuvat

Kaavaselostuksessa mainitaan, että LL-1-alue ei aiheuta kunnalle kuluja katuverkon tai kunnallistekniikan rakentamisesta.

Lentopaikan ympäristöluvan määräyksessä 17 määrätään, että hallirakennuksissa syntyvät jätevedet on johdettava öljynerottimien kautta asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Sosiaalituloissa syntyvät jätevedet on johdettava asianmukaisesti Kymen veden kanssa sovitulla tavalla viemäriverkostoon. Miten kunnallistekniikka hoidetaan LL-1 alueelle niin, että siitä ei koidu kuluja kunnalle? Selvitys puuttuu.

Kunnallistekniikan rakentamisesta/kustannuksista ja aikatauluista toivotaan tarkempaa tietoa. Tämä erityisesti siksi, että osa kaavakartassa olevista alueista on ajateltu jätettäväksi alueiksi, johon yleiskaavaan perustuen kunta katsoo, että rakennuslupa voitaisiin myöntää suoraan yleiskaavan perusteella MRL 44 §.

Kommentit Kaavassa Valtatie 7 eteläpuolella olevan alueen kaavamerkinnöistä:

LL-1 merkintä tarkoittaa lentoliikenteen ja siihen liittyvien toimintojen alue. Alueella sijaitsee lentokoneiden liikennealue. Alueelle voidaan rakentaa lentoliikennettä palvelevia rakennuksia, rakenteita ja muita toiminnan edellyttämiä alueita. Alueella voidaan myös toteuttaa tarpeelliset liikennealueet, alueen toimintoihin liittyviä yhdyskuntateknisen huollon alueita sekä palvelu- ja toimitiloja. Ennen rakennusluvan myöntämistä on alueella laadittava tarkempi yleissuunnitelma maankäytöstä. LL-1 alue käsittää kiinteistön 624-404-53-126.

-Virheet/huomiot kaavaselostuksen tekstissä: Lentopaikkatoiminnan ympäristölupa ei ole lainvoimainen. Trafin myöntämä rakentamislupa ei ole lainvoimainen. Selostuksessa kerrotaan, että suoraan yleiskaavaan perustuen rakennuslupa on mahdollista myöntää MRL 44 §:n mukaan.

-Mielestämme rakennuslupaa ei voi myöntää suoraan yleiskaavan perusteella LL-1 alueelle, koska rakennusluvan myöntäminen LL-1 alueen tapaiselle suunnittelutarvealueelle aiheuttaisi haittaa alueen käytön muulle järjestämiselle (MRL 137§).Kaavassa lentämiseen/ilmailuun osoitettu suunnitelma/alue on niin laaja-alaista, että rakentaminen alueelle vaatii yksityiskohtaisempaa säätelyä.

LL-2,merkinä tarkoittaa ilmailutoiminnan aluetta. Alue on ensisijaisesti tarkoitettu dronetoiminnalle, miehittämättömien ilma-alusten ja maakulkuneuvojen testaukselle, näihin liittyvälle toimitilarakentamiselle sekä erilaisille ilmailuun ja ilmailuhistoriaan liittyville toiminnoille.

Huomiot kaavaselostuksessa:

Koska drone-liiketoiminta ja miehittämättömien ilma-alusten ja maakulkuneuvojen testaus tarvitsevat kiitotiealuetta, on tälle toiminnalle varattu oma alue, koska jul- kisen lentopaikan kiitotiealuetta ei voi toistuvasti pitää suljettuna muulta ilmaliikenteeltä.

-Dronetoiminta ympäristövaikutuksia ei ole millään tavalla kaavassa arvioitu. Kaavaselostuksen mukaan suunnitellaan hyvin laajaa dronetoimintaa.Mitä tarkoitetaan maakulkuneuvojen testauksella? Miten on huomioitu pohjaveden suojaus erityisesti maakulkuneuvojen testauksessa pohjavesialueella? Dronetoiminnasta ja maakulkuneuvojen testauksesta ja toiminnan laajuudesta vaaditaan yksityiskohtaisempaa selitystä ja arviota toimintojen vaikutuksista ympäristöön.

-Ilmailumuseo on päätetty rakentaa Vantaalle.

-Kaavaselostuksesta eikä kaavamerkinnästä käy ilmi onko LL-2-alue asemakaavalla toteutettava.

TP-merkinä tarkoittaa asemakaavalla toteutettavaa työpaikka-aluetta.

P-merkinä tarkoittaa palvelujen ja hallinnon aluetta.

Lisäksi LL-1 alueen länsipuolella on laaja

P-2 alue, joka tarkoittaa asemakaavalla toteutettava palvelujen aluetta. Alue on tarkoitettu lentotoimintaan, virkistykseen ja näihin kytkeytyvälle toiminnalle.

Huomiot kaavaselostuksessa: P-2-aluevaraus on pinta-alaltaan noin 90 ha. Aluevaraukseen sisältyväksi on osayleiskaavan laadinnan ajankohdassa mahdollistettu myös matkailu-, urheilu- ja virkistystoimintaa. Urheiluun ja virkistykseen liittyvät palvelukonseptit voivat edellyttää suurta pinta-alavarausta, jonka lisäksi alueeseen kuuluu mahdolliset suoja- viheralueet ym. Alueen rakentamistehokkuus voi näin ollen vaihdella suuresti ja ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa (rakentamisen laajuudesta riip- puen suunnittelutarveharkinta tai asemakaavoitus)

-Mitä tarkoitetaan urheiluun ja virkistykseen liittyvillä palvelukonsepteilla, jotka voivat edellyttää suurta pinta-alavarausta , jonka lisäksi alueeseen kuuluu mahdolliset suoja-viheralueet ym. Suunnitellaanko alueelle moottoriurheilukeskusta?

LL-merkintä tarkoittaa lentotoimintaan liittyvien rakennusten rakennusalue.

Huomiot kaavaselostuksessa:

-Kaavakartasta ei selkeästi käy kuinka suuren alueen LL -merkintä kattaa. Ei myöskään selviä miten LL eroaa LL-1 alueesta. Mitä rakennuksia alueelle tulee? Toteutetaanko se asemakaavalla?

Jääviiskysymykset

Kunnanvaltuutettu Erkki Huhtinen osallistui päätöksentekoon koskien päätöstä hyväksyä Pyhtään kirkonkylän osayleiskaava kunnan valtuuston kokouksessa 27.4.2020.Osayleiskaavaan liitettiin jälkikäteen Valtatie 7:stä etelään oleva n 650 ha:n alue, joka käsittää laajan suunnitteilla olevan lento-/ilmailutoiminnan alueen.

Lentopaikan hankkeen vetäjä haki rakennuslupaa 1.10.2018 kolmelle kalustohallille , jotka sijaitsevat LL-1 alueella kaavassa. Pyhtään kunnan valvontajaosto myönsi luvan 1.10.2018. Asian käsittely on kesken KHO:ssa.

Redstone Aero Oy:n kalustohallien rakennuslupahakemuksessa 12.9.2018 kalustohallien LVI-suunnittelijana on toiminut LVI-Suunnittelu Huhtinen & Karjalainen Oy: Poikkeuksellisen vaativan kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelu (uudisrakentaminen) . Liitteessä on lisätiedot.

Onko kunnanvaltuutettu Erkki Huhtinen ollut jäävi päättämään Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavasta viitaten edellä olevaan?

Lopuksi

Kaavaselostuksessa mainitaan, että lentopaikan /ilmailun vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön ovat positiiviset, koska osayleiskaava luo edellytyksiä monipuoliselle ja vetovoimaiselle asutukselle, parantaa vir- kistysmahdollisuuksia sekä kirkonkylän keskustan yleisilmettä.

Lentomelu on lentämisen liittyvä vaikein haittavaikutus, joka leviää laajalle alueelle ympäristöönsä häiritsevänä huolimatta siitä, että melumallinuksissa olevat äänitasojen raja-arvot eivät ylitäkään asetuksen mukaisia raja-arvoja. Kaavassa esitetty laaja lentotoimintojen/ilmailun alue dronetoimintoineen aiheuttaa lähistöllä olevalle asutukselle merkittävää haittaa. Erityisesti huomioiden se, että alue on lähtökohtaisesti hiljaista aluetta. Lentokentän läheisyys asettaa asuinrakentamiselle suuremmat vaatimukset verrattuna alueeseen , jossa kyseistä melua ei ole. Tämä lisää rakennuskustannuksia. Kuntaan

halutaan lisää asukkaita/veronmaksajia-ovatko asukkaat valmiita maksamaan rakentamisesta ylimääräistä lentomelun vuokis? Lisäksi asiassa tulee huomioida se, että jo olemassa oleviin rakennuksiin mahdollisesti pitää tehdä muutoksia lentomelun aiheuttaman häiriön vähentämiseksi. Läheisen lentokentän vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön eivät ole yksinomaan positiivisia vaan päinvastoin. Kaavassa keskitytään poikkeuksellisen voimakkaasti ajamaan alueelle kuulumattoman toiminnan tuomista maaseutu/luontotyyppiselle rauhalliselle alueelle. Tänne hakeutuneet ihmiset arvostavat luonnonrauhaa, tilaa ympärillään. Kaavan laatija-Pyhtään kunta, huomioiden erittäin laaja ilmailutoimintojen alue ja kerrotut suunnitelmat, on unohtanut jo täällä asuvat ihmiset ja heidän intressinsä asua täällä.

Helsingin kaupunki on tehnyt omat päätöksensä lakkauttaa Malmin lentokenttä. Myös Hernesaaren helikopterikenttä on päätetty lakkauttaa. Kun Malmin lentokenttä päätettiin lopettaa aikoinaan, valtio edellytti, että jos löytyy paikka korvaavalle kentälle, laaditaan alueelle YVA. Ei löytynyt halukasta kuntaa 100 km:n säteellä Helsingistä. Pyhtäältä löytyi vapaata ilmatilaa, maata ja ennen kaikkea Pyhtään kunnan johdon voimakas tuki yhdelle hankkeelle. Pyhtään kunnan johdon tuki hankkeelle on tarkoittanut sitä, että on sallittu merkittävää rakentamista ilman lain edellyttämiä maankäytön ratkaisuja. Jälkikäteen kaavaa laadittaessa ilmoitetaan, että luvattomasta rakentamisesta ja toiminnasta onkin tullut olemassa olevaa luvallista/laillista toimintaa. Esimerkkinä tästä on kaavaselostuksessa ja -merkinnöissä termi ”olemassa oleva lentopaikka”.

MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Mielestämme Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavassa ei ole huomioitu MRL 9§:n siitä, että kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin erityisesti myöhemmin kaavaan liitetyn lento-/ilmailutoiminnan alueelta.

Mikäli kyseinen alue toteutuu tehtyjen suunnitelmien mukaan Pyhtään vahvat arvot, upea merellinen luonto, rauhallisuus, Kymijoen kulttuurihistorialliset arvot, Natura tulevat kärsimään .Pyhtästä tulee lentokenttäpitäjä, jota ohjaa kaikessa ilmailun määräykset. Suunnitelmassa ei ole kyse pienestä paikallisesta lentopaikasta vaan erittäin laajasta ilmailuun ja maa-ajoneuvojen testaukseen , dronetoimintaan ja mahdollisesti moottoriurheiluun liittyvistä hankkeista.

Lisäksi kaavaselostuksessa on maininta, että aluetta tulevat käyttämään mm. puolustusvoimat ja rajavartiolaitos. Selvitys siitä, mitä tämä tarkoittaa, puuttuu. Äänitasomallinnuksessa ei testattu helikoptereita ei moottoriturbiinikoneita.

Kaavasta puuttuu riittävät vaikutustenarviot usealta eri osa-alueelta. Vaadimme, että Pyhtään kunnanvaltuuston päätös Pyhtään kirkonkylän osayleiskaavan hyväksymisestä pitää kumota koskien erityisesti suunnitteilla olevan lentotoiminnan/ilmailun alueen riittämättömien vaikutusten arvion vuoksi.

Lisäksi vaadimme päätöksen kumoamista, koska voimassa olevassa maakuntakaavassa ei ole ole lentopaikan merkintää.

Pyhtää 3.6.2020

Luonnollisesti Pyhtää ry:n puolesta

Jaana Yrjölä , puheenjohtaja

Verkkotie 4

49210 Huutjärvi

jaana.yrjola@hotmail.com

Hannu Mehtälä, hallituksen jäsen

hanski.mehtala@gmail.com

.

.

.

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS

Minna Canthin katu 64, PL 1744

70101 KUOPIO

Puhelin 029 56 42500

Faksi 029 56 42501

Sähköposti ita-suomi.hao@oikeus.fi

DIAARILEHTI

04.06.2020

Dnro: 01277/20

3. osasto

Saapunut: 3.6.2020

Vireille: 3.6.2020

Kokonaiskäsittelyn

alkamispäivä: 3.6.2020

Asia 4102 Yleiskaava
Valitus

Kunta Pyhtää

Asian kuvaus

Pyhtään kirkonkylän osayleiskaava

Muutoksenhaunalainen päätös

Pyhtään kunnanvaltuusto

27.04.2020 nro:14

Muutoksenhakija

Luonnollisesti Pyhtää ry, Pyhtää

